EURÓPSKA KOMISIA

Brusel, 2.12.2010
KOM(2010) 698 v konečnom znení

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o výnimke zo zákazu kadmia udelenej v prípade prenosných batérií a akumulátorov určených na použitie v bezšnúrových elektrických nástrojoch

podľa článku 4 ods. 4 smernice 2006/66/ES zo 6. septembra 2006 o batériách a akumulátoroch a použitých batériách a akumulátoroch, ktorou sa zrušuje smernica 91/157/EHS

ÚVOD

Cieľom smernice o batériách (smernica 2006/66/ES[1]) je zlepšiť vplyv batérií a akumulátorov, ako aj vplyv činností všetkých subjektov zahrnutých do ich životného cyklu, na životné prostredie. Stanovujú sa v nej špecifické pravidlá umiestňovania batérií a akumulátorov na trh a špecifické pravidlá zberu, spracovania, recyklácie a zneškodňovania použitých batérií a akumulátorov. Zakazuje sa v nej najmä umiestňovanie batérií a akumulátorov, ktoré obsahujú ortuť a kadmium, na trh.

Tento zákaz sa uplatňuje v prípade prekročenia stanovených prahov a existujú z neho početné výnimky. Jednou z nich je výnimka ustanovená v článku 4 ods. 3 písm. c) smernice, ktorá sa vzťahuje na použitie kadmia v prenosných batériách a akumulátoroch určených na použitie v bezšnúrových elektrických nástrojoch (ďalej len „BEN“). Touto výnimkou sa zaoberá predložená správa. Príkladmi BEN sú okrem iného nástroje, ktoré spotrebitelia a odborníci používajú na otáčanie, drvenie, brúsenie, obrusovanie, pílenie, rezanie, strihanie, vŕtanie, robenie otvorov, dierovanie, kovanie, nitovanie, skrutkovanie, leštenie alebo podobné opracovanie dreva, kovu a iných materiálov rovnako ako aj na kosenie, rezanie a ostatné záhradnícke činnosti.

V článku 4 ods. 4 smernice sa vyžaduje, aby Komisia preskúmala výnimku udelenú v článku 4 ods. 3 písm. c) a do 26. septembra 2010 predložila správu Európskemu parlamentu a Rade. Spolu so správou sa prípadne majú predložiť príslušné návrhy na účely zákazu kadmia v batériách a akumulátoroch. V tejto správe sa pojem „batérie“ používa tak na označenie prenosných batérií, ako aj akumulátorov.

INFORMÁCIE ZÍSKANÉ S CIEĽOM POSÚDIŤ VÝNIMKU

Komisia v rámci prípravy možných návrhov právnych predpisov týkajúcich sa výnimky zozbierala dôkazy o výhodách a nevýhodách možných politických variantov vrátane ich hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho vplyvu v súlade s usmerneniami pre posudzovanie vplyvu[2].

V roku 2003 Komisia uverejnila „Impact assessment on selected policy options for revision of the Batteries Directive“ (Posúdenie vplyvu vybraných politických variantov revízie smernice o batériách)[3], ktoré vykonala poradenská firma Bio Intelligence Service s cieľom pripraviť revíziu pôvodnej smernice o batériách (smernica 91/157/EHS, následne zrušená smernicou 2006/66/ES). Odborníci uviedli, že v prípade prenosných niklovo-kadmivových (NiCd) batérií a s nimi spojených miestnych rizík sa vyčíslením údajov o rizikových faktoroch nevylúčil význam zákazu použitia kadmia. V čase prípravy správy však podľa všetkého neboli dostupné žiadne reálne náhrady prenosných NiCd batérií v BEN. Za ďalší významný faktor pri znižovaní miestnych rizík boli označené poplatky za zber a recykláciu prenosných NiCd batérií spolu s presadzovaním platných právnych úprav vzťahujúcich sa na spaľovne a skládky odpadu.

---

1 Ú. v. EÚ L 266, 26.9.2006, s. 1. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou 2008/103/ES (Ú. v. EÚ L 327, 5.12.2008, s. 7 – 8).

2 Pozri http://ec.europa.eu/governance/impact/commission_guidelines/docs/iag_2009_en.pdf.

3 Pozri http://ec.europa.eu/environment/waste/batteries/pdf/eia_batteries_final.pdf.

Od roku 2006, keď sa prijala smernica, sa získali nové informácie, a to najmä vďaka správe Európskej únie o posúdení rizík (2008), štúdii s názvom „Cadmium in power tool batteries“ (Kadmium v batériách elektrických nástrojov), ktorú uverejnila Švédska agentúra pre ochranu životného prostredia (2009) a špecifickej štúdii, ktorej vypracovanie zadala Komisia v roku 2009 s cieľom zhrnúť a posúdiť dostupné informácie.

V roku 2008 Komisia uverejnila správu o posúdení rizík[4] vzťahujúcu sa na riziká, ktoré látky obsahujúce kadmium (t. j. kadmiové kovy a oxid kademnatý) predstavujú pre ľudské zdravie a životné prostredie. V tejto správe sa zistilo, že kadmium sa v Európskej únii používa najmä na výrobu NiCd batérií. V rámci posúdenia rizík vysvitla potreba ďalších špecifických opatrení na obmedzenie rizík, ktoré vystavenie kadmiu predstavuje pre ľudí a životné prostredie. V rámci správy o posúdení rizík sa podobne ako aj v príslušnej stratégii EÚ zameranej na zníženie rizík spojených s kadmiom, ktorú Komisia prijala v roku 2008[5], neidentifikovala potreba ďalších opatrení, ktorými by sa reagovalo na možné riziká spojené s umiestnením NiCd batérií na trh, manipulovaním s týmito batériami, ich recyklovaním a zneškodňovaním.

V roku 2009 Švédska agentúra pre ochranu životného prostredia uverejnila správu s názvom „Cadmium in power tool batteries – The possibility and consequences of a ban“ (Kadmium v batériách elektrických nástrojov – možnosť zákazu a jeho dôsledky)[6]. V správe sa uvádza, že NiCd batérie v elektrických nástrojoch sa môžu nahradiť inou technológiou. Najmä v oblasti vývoja lítiovo-iónových (Li-ion) batérií, ktoré sú jednou z alternatívnych technológií, sa za posledných pár rokov zaznamenal nezvyčajne rýchly pokrok. Všetky druhy technológií, ktoré sa v batériách používajú, majú svoje výhody aj nevýhody. Li-ion batérie a nikel-metal hydridový akumulátor (NiMH) dnes z hľadiska ceny aj výkonu predstavujú alternatívy, ktoré dokážu v plnej miere konkurovať NiCd batériám.

Komisia v roku 2009 zadala vypracovanie súhrnnej štúdie, ktorej úlohou bolo pomôcť Komisii pri preskúmaní výnimky. Štúdia sa uverejnila na webovej stránke GR pre životné prostredie[7] v marci 2010. Jej cieľom bolo posúdenie dostupných údajov a informácií a identifikovanie zostávajúcich potrieb, pokiaľ ide o preskúmanie výnimky, ako aj reakcia na tieto potreby. Z dostupných údajov vyplýva, že nahradenie NiCd batérií existujúcimi technológiami Li-ion a NiMH by dnes, s istými výhradami, pokiaľ ide o uplatnenie pri teplotách pod bodom mrazu, mohlo byť technicky realizovateľné.

Zhotovitelia štúdie sa snažili vyčísliť hospodársky a sociálny vplyv možného zákazu použitia v BEN, ale mali veľké problémy s odhadom prínosov pre zdravie a životné prostredie. Ak sa do úvahy berú len dôkladne doložené ročné náklady a prínosy, ročné prínosy sa podľa odhadov približne rovnajú nákladom. Dostupné údaje sú v súčasnosti príliš neisté na identifikovanie možných prínosov pre zdravie a životné prostredie. Komparatívne posúdenie životného cyklu v prípade troch hlavných spomenutých technológií používaných v batériách

---

4 Pozri správu EÚ o posúdení rizík kadmia a oxidu kademnatého na webovej stránke: http://ecb.jrc.ec.europa.eu/DOCUMENTS/Existing-Chemicals/RISK_ASSESSMENT/REPORT/cdmetalreport303.pdf.

5 Pozri oznámenie Komisie o výsledkoch hodnotenia rizík a stratégiách zameraných na zníženie rizík spojených s kadmiovými kovmi a oxidom kademnatým na webovej stránke: http://ecb.jrc.ec.europa.eu/DOCUMENTS/Existing-Chemicals/RISK_ASSESSMENT/OJ_RECOMMENDATION/ojrec7440439.pdf.

6 Pozri http://www.naturvardsverket.se/Documents/publikationer/978-91-620-5901-9.pdf.

7 Štúdia ESWI (2010) je k dispozícii na webovej stránke: http://ec.europa.eu/environment/waste/batteries/pdf/cadmium_report.pdf.

ešte neexistuje, ale je potrebné na dokončenie komplexnej analýzy nákladov a prínosov, ktorú si vyžaduje preskúmanie výnimky.

KONZULTÁCIA KOMISIE SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI

Komisia zorganizovala elektronickú verejnú konzultáciu so zainteresovanými stranami, ktorá vychádzala z uverejnenej súhrnnej štúdie a ktorá prebehla od 10. marca do 10. mája 2010. Zainteresované strany mali poskytnúť svoj názor na environmentálny, sociálny a hospodársky vplyv, ktorý by mohol byť dôsledkom akékoľvek budúceho zákazu kadmia v prenosných batériách a akumulátoroch určených na použitie v bezšnúrových elektrických nástrojoch. Komisia ich tiež vyzvala, aby uviedli doplňujúci komentár a poskytli technické a vedecké dôkazy týkajúce sa výnimky.

Niektoré zainteresované strany sa vyslovili v prospech zrušenia výnimky vzťahujúcej sa na použitie NiCd batérií v bezšnúrových elektrických nástrojoch, keďže z dlhodobého hľadiska sú ekonomické náklady podľa ich názoru minimálne a prínosy pre životné prostredie podstatné. Iné strany boli proti zrušeniu výnimky a zdôraznili, že údaje o hospodárskom, environmentálnom a sociálnom vplyve nepredstavujú dostatočný dôvod na zrušenie výnimky. Konzultáciou so zainteresovanými stranami sa celkovo potvrdila potreba komparatívneho posúdenia životného cyklu, ktoré by poskytlo pevný základ pre analýzu nákladov a prínosov. Zhrnutie komentárov zainteresovaných strán je k dispozícii na webovej stránke GR pre životné prostredie[8].

ZÁVER

V článku 4 ods. 4 smernice sa vyžaduje, aby Komisia preskúmala výnimku udelenú v článku 4 ods. 3 písm. c) a do 26. septembra 2010 predložila správu Európskemu parlamentu a Rade. Spolu so správou sa prípadne majú predložiť príslušné návrhy na účely zákazu kadmia v batériách a akumulátoroch.

V štúdii vypracovanej pre Komisiu v roku 2003 sa dospelo k záveru, že v danom čase neexistovali, pokiaľ ide o výnimku, žiadne reálne náhrady. Medzičasom sa podarilo získať nové informácie vrátane novej správy o posúdení rizík, správy Švédskej agentúry pre ochranu životného prostredia a štúdie obsahujúcej súhrn dostupných informácií, ktorej vypracovanie zadala Komisia. Zdá sa, že Li-ion batérie a NiMH dnes predstavujú alternatívy, ktoré dokážu v plnej miere konkurovať technológii NiCd batérií, hoci aj v ich prípade existujú určité výhody a nevýhody. Hoci zrušenie výnimky by potenciálne mohlo priniesť podstatné prínosy pre životné prostredie a zdravie, odhady týchto prínosov sú nanajvýš neisté. V súčasnosti nie je možné preukázať, že prínosy zrušenia výnimky by jasne prevýšili náklady.

[8] Výsledky konzultácie so zainteresovanými stranami: http://ec.europa.eu/environment/consultations/batteries_en.htm.

V rámci dostupných štúdií a diskusie so zainteresovanými stranami a medzi nimi sa ako problém ukazuje nedostatok podstatných komparatívnych údajov o vplyve dostupných druhov batérií používaných v BEN. Len prostredníctvom komparatívneho posúdenia životného cyklu troch hlavných alternatív sa môže vytvoriť základ pre spoľahlivé posúdenie vplyvu, pokiaľ ide o výnimku, a rozptýliť súčasná neistota.

Komisia dospela k záveru, že v súčasnej situácii nie je vhodné predkladať návrhy na zrušenie výnimky zo zákazu kadmia v batériách a akumulátoroch, pokiaľ ide o bezšnúrové elektrické nástroje. Akýkoľvek návrh právnych predpisov v tejto oblasti založený na posúdení vplyvu v súlade s politikou Komisie by si vyžadoval porovnateľné technické a vedecké informácie o nákladoch a prínosoch vzťahujúcich sa na kadmium a jeho náhrady v prenosných batériách a akumulátoroch používaných v BEN. Komisia preto zadá vypracovanie komparatívnej analýzy životného cyklu, vďaka ktorej sa získajú príslušné informácie v rozsahu presahujúcom informácie obsiahnuté v existujúcej vedeckej literatúre, ktoré sa preveria v rámci partnerského preskúmania, ako si to vyžadujú normy kvality vedeckej práce. Komisia potom na základe daných informácií a v súlade s článkom 4 ods. 4 smernice o batériách (smernica 2006/66/ES) prípadne vypracuje návrhy právnych predpisov s cieľom zakázať kadmium v batériách a akumulátoroch používaných v BEN zrušením platnej výnimky.